

ЧНТУ, 2017. С. 99-108.

2. Скрипник М.І., Матюха М.М. Ітологічна концепція організації управлінського обліку та звітності. Актуальні проблеми економіки. 2015. № 4, С. 230-238.

УДК 657.1

Августова О.О., к.е.н., доцент
Державний торговельно-економічний університет

НОРМАТИВНО ПРАВОВЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ КОРПОРАТИВНОГО ЗВІТУВАННЯ: ЄВРОПЕЙСЬКИЙ ДОСВІД

Розкриття інформації про екологічні, соціальні та управлінські аспекти (ESG) в діяльності компаній ЄС останнім часом стає все більш актуальним. Глобальний і локальний вплив корпоративної діяльності (права людини, клімат, повітря, ґрунт і забруднення води) перебувають під пильною увагою громадянського суспільства в ЄС.

Європейська спільнота та значна кількість провідних вітчизняних вчених, зокрема, Легенчук С. Ф., Вигівська І. М., Грицак О. С., Хоменко Г. Ю. [6], Єршова Н.Ю., Єфименко Т.І., Костирко Л. А. [5], Холявка В.З. та Лешко Х.С., досліджують питання сутності, значення та перешкод у розвитку корпоративного звітування.

Сьогодні в Європі зацікавлені сторони (працівники, місцеві громади, неурядові організації, споживачі та інвестори) все частіше звертаються до керівництва та акціонерів компанії, запитуючи, чи введення їх бізнесу повністю враховує екологічні та соціальні чинники, і чи структури управління (ESG) відповідають очікуванням суспільства [3]. Відтак, щодня перед керівництвом

європейських компаній виникає потреба у швидкій реакції на інформаційні запити зацікавлених сторін та проблема як саме висвітлити ESG аспекти при звітуванні.

Перші звіти з нефінансовими показниками були зроблені європейськими компаніями в 70-х роках минулого сторіччя. За останніх 5 років у Франції подано майже 5000 звітів (800 підприємств), у Німеччині більше 7000 звітів (1280 підприємств), у Італії майже 5000 звітів (700 підприємств), у Польщі понад 480 звітів (500 підприємств), у Швеції 351 підприємство подає нефінансову звітність (з 864 зареєстрованих підприємств) [4].

Фундаментом для розробки нефінансової компоненти корпоративних звітів у Європейському союзі є ряд нормативних документів: Директива щодо нефінансової та різноманітної звітності (2014/95/ЄС[2]), Директива про бухгалтерський облік (2013/34/ЄС [1]), Директива про обов'язковий аудит (2006/43/ЄС), Глобальна ініціатива зі звітності (GRI, 2013), Регламент про аудит (537/2014) та Директива про прозорість 2004/109/ЄС, де зазначено основні вимоги, що забезпечують якість корпоративного звітування та його застосування в ЄС.

У 2021 році Європейська комісія опублікувала пропозицію до Директиви щодо корпоративної звітності зі сталого розвитку (CSRD), яка буде вносити зміни до існуючої Директиви про нефінансову звітність (2014/95/ЄС [2]). Переглянута директива підтримає Європейську зелену угоду, набір політичних заходів, спрямованих на боротьбу з кліматичною кризою. Очікується, що 27 держав-членів ЄС імплементують нову директиву в національне законодавство до 31 грудня 2022 року.

Сфера дії запропонованої директиви буде розширена:

- ✓ По-перше, це стосуватиметься всіх компаній, які котируються на регульованих ринках ЄС, за винятком мікрокомпаній. Малі і

середні підприємства будуть мати час, щоб відповідати поставленим вимогам, до 1 січня 2026 року.

- ✓ По-друге, вона застосовуватиметься до «великого підприємства», яке є або компанією ЄС, або дочірньою компанією в ЄС компанії, що не входить до ЄС.
- ✓ І по-третє, вона застосовуватиметься до страхових компаній та кредитних установ незалежно від їх організаційно-правової форми.

Щоб досягнути максимального ефекту від корпоративної звітності та задовільнити інформаційні потреби усіх стейкхолдерів підприємств відповідно до опублікованих пропозицій Директиви щодо корпоративної звітності зі сталого розвитку (CSRD) необхідно буде розкривати більше інформації щодо основних засад концепції про сталий розвиток, ніж будь-коли раніше, можливо, включаючи інформацію про їхні бізнес-моделі, стратегії та логістичні зв'язки [7].

Опублікуванні пропозиції також передбачають зобов'язати компанії розширювати інформацію при звітуванні, а також завіряти її у зовнішньої сторони.

Відбувається постійний розвиток та удосконалення нормативного забезпечення для складання корпоративної звітності, розширення поля впливу та мотивації зі сторони держав Європейського союзу. ЄС збирається зобов'язати розкривати нефінансову інформацію для компаній, що перевищують певний розмір, тоді як інші регіони йдуть добровільним шляхом.

Література:

1. Directive 2013/34/EU of the European Parliament and of the Council of 26 June 2013 on the annual financial statements, consolidated financial statements and related reports of certain types of undertakings, amending Directive 2006/43/EC of the European Parliament and of the Council and repealing Council Directives

78/660/EEC and 83/349/EEC. URL: <https://eur-lex.europa.eu/legalcontent/EN/TXT/PDF/?uri=CELEX:32013L0034&from=EN>

2. Directive 2014/95/EU of the European Parliament and of the Council of 22 October 2014, amending Directive 2013/34/EU as regards disclosure of non-financial and diversity information by certain large undertakings and groups. URL: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=CELEX%3A32014L0095>

3. Richard Baron (2014) The Evolution of Corporate Reporting for Integrated Performance URL: https://www.researchgate.net/publication/275038287_The_Evolution_of_Corporate_Reporting_for_an_Integrated_Performance

4. Августова О.О., Ромашко О.М., Кузьменко О.П. (2022) Корпоративне звітування: європейський досвід. *Бізнес Інформ* №1 DOI: <https://doi.org/10.32983/2222-4459-2022-1-74-82>

5. Інтегрована корпоративна звітність : навчальний посібник / Р. О. Костирко, Л. А. Костирко, О. Е. Лубенченко, Е. В. Чернодубова ; 2-ге вид., перероб. і доп. – Сєвєродонецьк : вид-во СНУ ім. В. Даля, 2020. – 304 с

6. Легенчук С. Ф., Вигівська І. М., Грицак О. С., Хоменко Г. Ю. (2021) Проблеми розвитку корпоративної звітності в перехідний період: бачення професійних організацій. *Вісник економіки*. Вип. 1. С. 66–82. DOI: [10.35774/visnyk2021.01.66](https://doi.org/10.35774/visnyk2021.01.66)

7. Погуда Н.В., Касторська С.К. (2019) Корпоративна соціальна відповідальність як складова стратегії розвитку туристичного підприємства. *Ефективна економіка* URL: http://www.economy.nayka.com.ua/pdf/1_2020/53.pdf